

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ.
(นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันการประกอบธุรกิจทางการเงินของธนาคารมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ แต่การดำเนินการของธนาคารโดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในการแสวงหากำไรและผลประโยชน์ทางการเงินเป็นหลัก ดังนั้น เพื่อให้มีธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เป็นสถาบันทางการเงินที่เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม และปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติ สมควรจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทยตามแนวทางพุทธวิถี ขึ้น เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและสนับสนุนการระดมเงินออมและการลงทุน อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และสร้างเสริมศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรมควบคู่กันไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การประกอบธุรกิจสถาบันการเงินเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและส่งเสริมให้เกิดการระดมเงินออมและการลงทุนตามแนวทางพุทธวิถีอันจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและสร้างเสริมศีลธรรม จริยธรรม และคุณธรรมควบคู่กันไป ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“ตราสารทางการเงิน” หมายความว่า

(๑) ตัวเงินคลัง

(๒) พันธบัตร

(๓) ตัวเงิน

(๔) หุ้น หุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิในหุ้นหรือหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ หรือใบสำคัญแสดงการเข้าซื้อซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้

(๕) ใบสำคัญแสดงสิทธิในเงินปันผลจากตราสาร

(๖) トラサหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุนซึ่งผู้ประกอบกิจการจัดการลงทุนไม่ว่าในหรือนอกประเทศเป็นผู้ออก

(๗) トラサอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดด้วยความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

“เงินกองทุน” หมายความว่า พอร์ตชำระแล้วซึ่งรวมทั้งส่วนล้ำมูลค่าหุ้น พอร์ตสำรอง เงินสำรองที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรรแล้ว เงินสำรองจากการตีราคาหลักทรัพย์และพอร์ตอื่นใดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๒) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(๓) บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

(๔) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๕) สถาบันการเงินอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“บัญชีบริจาคร” หมายความว่า บัญชีที่ธนาคารจัดตั้งขึ้นเพื่อบริจาครและรับดำเนินการบริจาครตามหลักการของพุทธศาสนา

“ผู้ถือหุ้น” หมายความว่า บุคคลธรรมดา คณะบุคคล นิติบุคคล วัดซึ่งจัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และมูลนิธิหรือสมาคมซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมายไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“คณะที่ปรึกษา” หมายความว่า คณะที่ปรึกษาธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย “กรรมการ”

หมายความว่า กรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ~~มาตรา ๑~~

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งและเงินทุน

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งธนาคารขึ้นเรียกว่า “ธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย” และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๖ ให้ธนาคารตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานผู้แทน ณ ที่ใดภายในหรือนอกราชอาณาจักรก็ได้

การจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานผู้แทนตามวรรคหนึ่ง และการย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาของธนาคาร จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๗ ให้กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้สองพันล้านบาท แบ่งออกเป็น หุ้นสามัญ สองร้อยล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละสิบบาท โดย

(๑) ให้รัฐจ่ายเป็นทุนประเดิมจำนวนหนึ่งพันล้านบาท * *

(๒) ธนาคารขายหุ้นให้แก่บุคคลอื่นอีกจำนวนหนึ่งพันล้านบาท ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้

ในข้อบังคับของธนาคาร

การลดทุนของธนาคารต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อน และมีให้นำมาตรา ๑๓๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับ

มาตรา ๘ เมื่อมีผู้เข้าซื้อหุ้นที่ระบุในมาตรา ๗ (๒) เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่า กึ่งหนึ่งของ จำนวนหุ้นทั้งหมด และได้ชำระเงินเต็มมูลค่าแล้ว ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ นัดประชุมผู้ถือหุ้น โดยไม่ชักช้า เพื่อปรึกษากิจการที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ และกิจการอื่นตามที่จำเป็น

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๗ ผู้ถือหุ้นจะถือหุ้นเกินกว่าหนึ่งแสนหุ้นมิได้ แต่ในกรณีที่มี เหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคาร รัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันให้มีการถือหุ้นเป็นอย่างอื่น โดยจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ด้วยก็ได้

หุ้นของธนาคารที่บุคคลหรือห้างหุ้นส่วนดังต่อไปนี้ถืออยู่ให้นับรวมเป็นหุ้นของบุคคลตาม วรรคหนึ่งด้วย

(๑) คู่สมรสของบุคคลตามวรรคหนึ่ง

(๒) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลตามวรรคหนึ่ง

(๓) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วน

(๔) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วนจำพวก ไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๕) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) ถือหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๖) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (๕) ถือหุ้นรวมกันเกิน อัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐ ธนาคารต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าอัตราร้อยละ ห้าสิบเอ็ด และต้องมีการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคาร รัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันให้มีจำนวนหุ้น หรือกรรมการเป็นอย่างอื่นได้

มาตรา ๑๑ ภายหลังที่ธนาคารได้มีผู้ถือหุ้น และได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการ ตามความในพระราชบัญญัตินี้แล้วให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดมาใช้บังคับแก่ธนาคาร โดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒ วัตถุประสงค์

มาตรา ๑๒ ให้ธนาคารมีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจทางการเงินตามแนวทางวิถิพุทธ เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนประกอบกิจกรรมหรือดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักตามแนวทางพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรมและปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติ และประกอบกิจการอื่น ดังต่อไปนี้

- (๑) รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้
- (๒) รับฝากเงินเพื่อการลงทุน
- (๓) ทำธุรกิจเงินตราต่างประเทศของธนาคาร
- (๔) ออก ขาย ซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดตราสารทางการเงินหรือรับโอนสิทธิเรียกร้องของผู้รับประโยชน์ในตราสารนั้น
- (๕) ให้ยืมหรือบริการทางการเงินในรูปแบบที่เป็นประเพณีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นในด้านธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ
- (๖) รับประกันความเสี่ยงในเชิงพาณิชย์ในการลงทุนของผู้ลงทุนไทยในต่างประเทศ
- (๗) เรียกเก็บส่วนลด ค่าธรรมเนียม และค่าบริการอื่นๆ อันเนื่องมาจากการให้กู้ยืมเงิน ซื้อ ซื้อลด รับช่วงซื้อลด การค้าประกัน และการให้บริการอื่น
- (๘) เป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ โดยได้รับค่านายหน้าหรือบำเหน็จเป็นการตอบแทนในทางการค้า
- (๙) เป็นนายหน้าหรือตัวแทนในการจัดหาเงินให้ยืมหรือเงินลงทุนให้แก่กิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรือการจัดการให้ยืมหรือการลงทุนแก่กิจการดังกล่าว
- (๑๐) กิจการอันพึงเป็นงานธนาคารตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง
- (๑๑) กิจการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ เกี่ยวเนื่อง หรือสนับสนุนในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี
- (๑๒) สนับสนุนงบประมาณและส่งเสริมการดำเนินกิจการของพระพุทธศาสนาทั้งในด้านการปกครองคณะสงฆ์ การศาสนศึกษา การศาสนสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การสาธารณสงเคราะห์ หรือการศาสนวิเทศ

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ธนาคารกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับหุ้นของธนาคารเป็นประกัน
- (๒) ถือหุ้นในสถาบันการเงินอื่น เว้นแต่
 - (ก) เป็นการได้มาจากการชำระหนี้หรือการประกันการให้ยืมเงิน แต่ต้องจำหน่ายภายในเวลาหกเดือนนับแต่วันที่ได้มา
 - (ข) เป็นการได้มาเนื่องจากการประกอบธุรกิจอื่นที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี หรือ
 - (ค) เป็นการได้มาโดยได้รับผ่อนผันจากรัฐมนตรี ในการผ่อนผันนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้
- (๓) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่กรรมการของธนาคาร การกระทำดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่กรรมการนั้นด้วย

- (ก) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่คู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ
- (ข) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก)

เป็นหุ้นส่วน

(ค) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น

(ง) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้น

(จ) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของธนาคาร

(ฉ) การรับรอง รับอาวัลหรือสอด้เข้าแก้หน้าในตั๋วเงินที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) หรือ (จ) เป็นผู้ส่งจ่ายหรือผู้ออกตั๋ว หรือผู้สลักหลัง

(ช) การประกันหนี้ใด ๆ ของกรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) หรือ (จ)

(๔) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นแก่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคารเป็นค่านายหน้าหรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องจากการกระทำหรือการประกอบธุรกิจใดๆ ของธนาคาร ทั้งนี้ นอกจากบำเหน็จ เงินเดือน รางวัล และเงินเพิ่มอย่างอื่นบรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ

มาตรา ๑๔ เมื่อปรากฏว่าการได้มาซึ่งหุ้นของธนาคารเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดถือหุ้นเกินจำนวนที่จะถือได้ตามมาตรา ๙ บุคคลนั้นจะยกเอาการถือหุ้นในส่วนที่เกินจำนวนดังกล่าวขึ้นยื่นต่อธนาคารมิได้ และธนาคารจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอย่างอื่นให้แก่บุคคลนั้นหรือให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นในส่วนที่เกินมิได้

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๔ ให้ธนาคารตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกรายก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นและก่อนจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใดแล้วแจ้งผลการตรวจสอบต่อรัฐมนตรีตามรายการและภายในเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด และในกรณีที่พบว่าผู้ถือหุ้นรายใดถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๙ ให้ธนาคารแจ้งให้ผู้นั้นทราบ เพื่อดำเนินการจำหน่ายหุ้นที่เกินนั้นเสีย

หมวด ๓

การจัดการ

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย” มีจำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการเงินหรือการธนาคาร เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และเลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหกคนจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนา ด้านการบริหารการเงิน ด้านกฎหมาย ด้านการเงิน การธนาคารหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนซึ่งที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นมีมติเลือกให้เป็นกรรมการจำนวนห้าคน เป็นกรรมการคณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลใดซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๒ ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการได้

การเลือกกรรมการผู้แทนผู้ถือหุ้นตาม (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของธนาคาร คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาแก่ธนาคารก็ได้

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ มีหน้าที่กำหนดข้อบังคับของธนาคารว่าด้วยกิจการต่างๆ ที่มีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และออกหนังสือชี้ชวนเพื่อเสนอขายหุ้น และกระทำหน้าที่และกิจการอื่นซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ริเริ่มจัดตั้งธนาคาร

ธนาคารจะแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

มาตรา ๑๘ ให้กรรมการตามมาตรา ๑๖ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการ ขึ้นใหม่แทน ทั้งนี้ โดยให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของธนาคารต่อไปเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่

การเลือกตั้งกรรมการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของธนาคาร และกรรมการที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๒ ๒๐

มาตรา ๑๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) มรภาพหรือตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐
- (๔) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติให้ออก

ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อเลือกบุคคลซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๒ เข้าดำรงตำแหน่งแทน โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๐ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือเป็นเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๕) เป็นผู้มัลลทินมัวหมองว่าทุจริตในสถาบันการเงินใด หรือบริหารงานในสถาบันการเงินใด ผิดพลาดอย่างร้ายแรง

(๖) เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินอื่น

(๗) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียทางศีลธรรมอย่างร้ายแรง

(๘) เป็นผู้นับถือศาสนาอื่นที่ไม่ใช่ศาสนาพุทธโดยกำเนิด

มาตรา ๒๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๒ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและกำกับดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของธนาคารภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๒ อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานและดำเนินกิจการของธนาคาร

(๒) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง การเงิน ทรัพย์สินและการบัญชี รวมทั้งการตรวจสอบภายใน

(๓) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เงินตอบแทน และค่าใช้จ่าย

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณของธนาคาร

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนผู้จัดการ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับกับลักษณะต้องห้าม การประชุมและการมีส่วนได้เสียของคณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๔

ผู้จัดการ

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้จัดการหนึ่งคนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินการธนาคารหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารและให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการคนใดเป็นผู้จัดการก็ได้

ให้ผู้จัดการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของธนาคาร ทุกตำแหน่ง ในกิจการของธนาคารที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของธนาคาร และเพื่อการนี้ผู้จัดการ

จะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๗ ผู้จัดการต้องปฏิบัติงานเต็มเวลาให้แก่ธนาคาร ไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นใหญ่ หรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการในกิจการอื่นที่มีส่วนเกี่ยวเนื่องกับธนาคาร และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๒๘ ให้ผู้จัดการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๘ ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้ออก

เมื่อผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการหรือบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการ

หมวด ๕

การกำกับ การดำเนินงานและการควบคุม

มาตรา ๓๐ ให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๑ ให้ธนาคารดำรงเงินสำรองและดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและเงินให้ยืม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ให้คณะกรรมการจัดสรรเป็นเงินสำรองไว้ในกิจการของธนาคารไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

เมื่อเงินสำรองตามวรรคหนึ่งมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่านั้น คณะกรรมการจะงดการจัดสรรหรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

มาตรา ๓๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคาร เพื่อการนี้จะสั่งให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคาร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแล

หมวด ๖

การสอบบัญชีและรายงาน

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการสอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งแรก ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบจากที่ประชุม ผู้ถือหุ้นแต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อสอบบัญชีของธนาคารประจำปีบัญชีแรก

มาตรา ๓๕ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี ให้คณะกรรมการเสนอ
งบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองแล้วต่อที่ประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณา และให้
คณะกรรมการเสนอรายงานกิจการประจำปีของธนาคารต่อที่ประชุมสามัญประจำปีพร้อมกันด้วย
ให้รอบระยะเวลาบัญชีของธนาคารมีกำหนดหนึ่งปีตามปีปฏิทิน

มาตรา ๓๖ ให้ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชี
ได้รับรองแล้วต่อรัฐมนตรี เพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปีและให้เปิดเผยต่อ
สาธารณชนด้วย

หมวด ๗ การตรวจสอบ

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์
ลูกหนี้ และผู้ที่เกี่ยวข้องของธนาคาร เป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะก็ได้
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต่อรัฐมนตรี ตามแบบที่รัฐมนตรี
กำหนด

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร ผู้สอบบัญชีของธนาคาร และผู้รวบรวม
หรือประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด มาให้ถ้อยคำเกี่ยวกับกิจการ
สินทรัพย์ และหนี้สินของธนาคาร ส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือหลักฐานอื่น

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของธนาคาร หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูล
ของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัตินี้ของธนาคาร

(๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี ในการออกคำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวจะต้อง
ระบุเหตุผลความจำเป็นและสิทธิของผู้ถูกยึดหรืออายัดนั้น

(๔) เข้าไปตรวจสอบฐานะหรือการดำเนินงานในสถานที่ประกอบธุรกิจของลูกหนี้ของธนาคาร
รวมทั้งสั่งให้ลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ส่งสำเนา หรือแสดงสมุดและบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือ
หลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินก็ได้เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าธนาคารกระทำการตาม
มาตรา ๑๓ (๓) และเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้หรือผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวมีส่วนร่วมในการกระทำ
ความผิดด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก
สะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคล
ที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดล่วงรู้กิจการของธนาคารเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่ง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การเปิดเผยตามหน้าที่ หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี
 - (๒) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
 - (๓) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของธนาคาร
 - (๔) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ หรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงิน
 - (๕) การเปิดเผยเมื่อได้รับความยินยอมจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลที่จะเปิดเผยนั้น
- เป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา ๔๑ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ธนาคารกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ธนาคารกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าพิสูจน์ได้ว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดจากการสั่งการ การกระทำการ หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา ๔๔ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารโดยทุจริต หลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จแก่ประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แก่ประชาชนทราบ และโดยการหลอกลวงดังกล่าวนี้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากประชาชนผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ประชาชนผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๕ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของธนาคารหรือบุคคลอื่น หรือซึ่งธนาคารหรือบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำความผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใดๆ โดยทุจริต จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของธนาคารหรือบุคคลนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๖ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ครอบครองทรัพย์สินซึ่งเป็นของธนาคารหรือบุคคลอื่น หรือซึ่งธนาคารหรือบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยเปียดังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๗ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารเอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน ที่ธนาคารมีหน้าที่ดูแลหรือที่อยู่ในความครอบครองของธนาคาร ถ้าได้กระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น หรือประชาชนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๔๘ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร กระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่น อันเป็นการเสียหายแก่ธนาคารหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๙ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร กระทำหรือยินยอมให้กระทำการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดทอน หรือปลอมบัญชี เอกสาร หรือหลักประกันของธนาคาร หรือที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร
 - (๒) ลงข้อความเท็จหรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของธนาคาร หรือ
 - (๓) ทำบัญชีไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง เพื่อลวงให้ธนาคารหรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ หรือลวงบุคคลใดๆ
- ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๐ เมื่อครบกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการพิจารณาสถานะทางการเงินของธนาคารเพื่อพิจารณาขายหุ้นซึ่งรัฐจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๗ (๑) และในกรณีที่คณะกรรมการมีมติให้ขายหุ้นให้นำเงินที่ได้จากการขายหุ้นส่งคลังเป็นเงินรายได้ของแผ่นดิน

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทยต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันการประกอบธุรกิจทางการเงินของธนาคารมีส่วนสำคัญในการพัฒนา ประเทศ แต่การดำเนินการของธนาคารโดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในการแสวงหากำไรและผลประโยชน์ทางการเงินเป็นหลัก ดังนั้น เพื่อให้มีธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เป็นสถาบันทางการเงินที่เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม และปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติ สมควรจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทยตามแนวทางพุทธวิธีขึ้น เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและสนับสนุนการระดมเงินออมและการลงทุน อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและสร้างเสริมศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรมควบคู่กันไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ. ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ตอนต้นของร่างพระราชบัญญัติ

๑) กำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า “ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ.” (ร่างมาตรา ๑)

๒) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ หมวดที่ ๑ การจัดตั้งและเงินทุน

กำหนดให้มีการจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทยและมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้ตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานผู้แทน ณ ที่ใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้สองพันล้านบาท แบ่งออกเป็น ห้าหมื่นสองร้อยล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละสิบบาท ซึ่งต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าอัตราร้อยละห้าสิบเอ็ด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด ภายหลังที่ธนาคารได้มีผู้ถือหุ้น และได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามความในพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดมาใช้บังคับแก่ธนาคารโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)

๒.๓ หมวดที่ ๒ วัตถุประสงค์

กำหนดให้ธนาคารมีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจทางการเงินตามแนวทางวิถีพุทธเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนประกอบกิจกรรมหรือดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักตามแนวทางพระพุทธศาสนาในการ

ส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรมและปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติ และห้ามมิให้ธนาคารกระทำการตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

๒.๔ หมวดที่ ๓ การจัดการ

กำหนดให้มีคณะกรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย มีจำนวนสิบห้าคนประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการเงินหรือธนาคาร เป็นประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และเลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหกคนจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนา ด้านการบริหารการเงิน ด้านกฎหมาย ด้านการเงิน การธนาคารหรือ ด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เป็นกรรมการ และผู้แทนซึ่งที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นมีมติเลือกให้เป็นกรรมการจำนวนห้าคน เป็นกรรมการ โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการ ขึ้นใหม่แทน ทั้งนี้ โดยให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของธนาคารต่อไปเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่ และกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและกำกับดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของธนาคารภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๒ รวมถึง ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานและดำเนินกิจการของธนาคาร ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง การเงิน ทรัพย์สินและการบัญชี รวมทั้งการตรวจสอบภายใน ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เงินตอบแทน และค่าใช้จ่ายพิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณของธนาคาร แต่งตั้งและถอดถอนผู้จัดการ และปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๓)

๒.๕ หมวดที่ ๔ ผู้จัดการ

กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้จัดการหนึ่งคนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินการธนาคารหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารและให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการคนใดเป็นผู้จัดการก็ได้ ให้ผู้จัดการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน โดยให้ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของธนาคารทุกตำแหน่งในกิจการของธนาคารที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของธนาคาร และเพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘)

๒.๖ หมวดที่ ๕ การกำกับ การดำเนินงานและการควบคุม

กำหนดให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพัน ให้ธนาคารดำรงเงินสดสำรองและดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและเงินให้ยืม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ให้คณะกรรมการจัดสรรเป็นเงินสำรองไว้ในกิจการของธนาคารไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ (ร่างมาตรา ๓๐ - มาตรา ๓๒)

กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคาร เพื่อการนี้จะสั่งให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคาร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแล (ร่างมาตรา ๓๓)

๓

๒.๗ หมวดที่ ๖ การสอบบัญชีและรายงาน

กำหนดให้คณะกรรมการ//สอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งแรก ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบจากที่ประชุม ผู้ถือหุ้น แต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อสอบบัญชีของธนาคารประจำปีบัญชีแรก และภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี ให้คณะกรรมการเสนองบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองแล้วต่อที่ประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณา และให้คณะกรรมการเสนอรายงานกิจการประจำปีของธนาคารต่อที่ประชุมสามัญประจำปีพร้อมกันด้วย โดยให้ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้วต่อรัฐมนตรี เพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปีและให้เปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย (ร่างมาตรา ๓๕ - มาตรา ๓๖)

๒.๘ หมวด ๗ การตรวจสอบ

กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์ ลูกหนี้ และผู้ที่เกี่ยวข้องของธนาคาร เป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะก็ได้ โดยในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร ผู้สอบบัญชีของธนาคาร และผู้รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด มาให้ถ้อยคำเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของธนาคาร ส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือหลักฐานอื่น เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของธนาคาร หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี (ร่างมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

๒.๙ หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายในกรณีต่างๆ ซึ่งได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๐ - มาตรา ๔๙)

๒.๑๐ บทเฉพาะกาล

กำหนดให้เมื่อครบกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการพิจารณาสถานะทางการเงินของธนาคารเพื่อพิจารณาขายหุ้นซึ่งรัฐจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๗ (๑) และในกรณีที่คณะกรรมการมีมติให้ขายหุ้นให้นำเงินที่ได้จากการขายหุ้นส่งคลังเป็นเงินรายได้ของแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๕๐)

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ.

(นายณพดล แก้วสุพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันการประกอบธุรกิจทางการเงินของธนาคารมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ แต่การดำเนินการของธนาคารโดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในการแสวงหากำไรและผลประโยชน์ทางการเงินเป็นหลัก ดังนั้น เพื่อให้มีธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เป็นสถาบันทางการเงินที่เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม และปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติ สมควรจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทยตามแนวทางพุทธวิธี ขึ้น เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและสนับสนุนการระดมเงินออมและการลงทุน อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และสร้างเสริมศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรมควบคู่กันไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

.....

.....

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การประกอบธุรกิจสถาบันการเงินเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและส่งเสริมให้เกิดการระดมเงินออมและการลงทุนตามแนวทางพุทธวิถีนจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและสร้างเสริมศีลธรรม จริยธรรม และคุณธรรมควบคู่กันไป ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

”
...

ตันโป

(๕) ใบสำคัญแสดงสิทธิในเงินปันผลจากตราสาร

(๖) ตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุนซึ่งผู้ประกอบกิจการจัดการลงทุนไม่ว่าในหรือนอกประเทศเป็นผู้ออก

(๗) ตราสารอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดด้วยความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

“เงินกองทุน” หมายความว่า เงินที่ชำระแล้วซึ่งรวมทั้งส่วนล้ามูลค่าหุ้น เงินสำรอง เงินสำรองที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรรแล้ว เงินสำรองจากการตีราคาหลักทรัพย์และทุนอื่นใดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๒) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(๓) บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

(๔) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๕) สถาบันการเงินอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“บัญชีบริจาคน” หมายความว่า บัญชีที่ธนาคารจัดตั้งขึ้นเพื่อบริจาคนและรับดำเนินการบริจาคนตามหลักการของพุทธศาสนา

“ผู้ถือหุ้น” หมายความว่า บุคคลธรรมดา คณะบุคคล นิติบุคคล วัดซึ่งจัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และมูลนิธิหรือสมาคมซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมายไทย

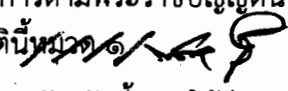
“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“คณะที่ปรึกษา” หมายความว่า คณะที่ปรึกษาธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย “กรรมการ”

หมายความว่า กรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งและเงินทุน

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งธนาคารขึ้นเรียกว่า “ธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย” และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๖ ให้ธนาคารตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานผู้แทน ณ ที่ใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้

การจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานผู้แทนตามวรรคหนึ่ง และการย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาของธนาคาร จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๗ ให้กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้สองพันล้านบาท แบ่งออกเป็น หุ้นสามัญ สองร้อยล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละสิบบาท โดย

(๑) ให้รัฐจ่ายเป็นทุนประเดิมจำนวนหนึ่งพันล้านบาท

(๒) ธนาคารขายหุ้นให้แก่บุคคลอื่นอีกจำนวนหนึ่งพันล้านบาท ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของธนาคาร

การลดทุนของธนาคารต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อน และมีให้นำมาตรา ๑๓๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับ

มาตรา ๘ เมื่อมีผู้เข้าซื้อซื้อหุ้นที่ระบุในมาตรา ๗ (๒) เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมด และได้ชำระเงินเต็มมูลค่าแล้ว ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ นัดประชุมผู้ถือหุ้นโดยไม่ชักช้า เพื่อปรึกษากิจการที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ และกิจการอื่นตามที่จำเป็น

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๗ ผู้ถือหุ้นจะถือหุ้นเกินกว่าหนึ่งแสนหุ้นมิได้ แต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคาร รัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันให้มีการถือหุ้นเป็นอย่างอื่น โดยจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ด้วยก็ได้

หุ้นของธนาคารที่บุคคลหรือห้างหุ้นส่วนดังต่อไปนี้ถืออยู่ให้นับรวมเป็นหุ้นของบุคคลตามวรรคหนึ่งด้วย

- (๑) คู่สมรสของบุคคลตามวรรคหนึ่ง
- (๒) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลตามวรรคหนึ่ง
- (๓) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วน
- (๔) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- (๕) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) ถือหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- (๖) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (๕) ถือหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐ ธนาคารต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าอัตราร้อยละห้าสิบเอ็ด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคาร รัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันให้มีจำนวนหุ้นหรือกรรมการเป็นอย่างอื่นได้

มาตรา ๑๑ ภายหลังที่ธนาคารได้มีผู้ถือหุ้น และได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามความในพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดมาใช้บังคับแก่ธนาคารโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒
วัตถุประสงค์

มาตรา ๑๒ ให้ธนาคารมีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจทางการเงินตามแนวทางวิถียุทธเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนประกอบกิจกรรมหรือดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักตามแนวทางพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรมและปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติ และประกอบกิจการอื่น ดังต่อไปนี้

- (๑) รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้
- (๒) รับฝากเงินเพื่อการลงทุน
- (๓) ทำธุรกิจเงินตราต่างประเทศของธนาคาร
- (๔) ออก ขาย ซื้อ ซื้อมด หรือรับช่วงซื้อมดตราสารทางการเงินหรือรับโอนสิทธิเรียกร้องของผู้รับประโยชน์ในตราสารนั้น
- (๕) ให้ยืมหรือบริการทางการเงินในรูปแบบที่เป็นประเพณีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นในด้านธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ
- (๖) รับประกันความเสี่ยงในเชิงพาณิชย์ในการลงทุนของผู้ลงทุนไทยในต่างประเทศ
- (๗) เรียกเก็บส่วนลด ค่าธรรมเนียม และค่าบริการอื่นๆ อันเนื่องมาจากการให้กู้ยืมเงิน ซื้อ ซื้อมด รับช่วงซื้อมด การค้าประกัน และการให้บริการอื่น
- (๘) เป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ โดยได้รับค่านายหน้าหรือบำเหน็จเป็นการตอบแทนในทางการค้า
- (๙) เป็นนายหน้าหรือตัวแทนในการจัดหาเงินให้ยืมหรือเงินลงทุนให้แก่กิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรือการจัดการให้ยืมหรือการลงทุนแก่กิจการดังกล่าว
- (๑๐) กิจการอันพึงเป็นงานธนาคารตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง
- (๑๑) กิจการอื่นบรรดาที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวเนื่อง หรือสนับสนุนในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี
- (๑๒) สนับสนุนงบประมาณและส่งเสริมการดำเนินกิจการของพระพุทธศาสนาทั้งในด้านการปกครองคณะสงฆ์ การศาสนศึกษา การศาสนสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การสาธารณสงเคราะห์ หรือการศาสนวิเทศ

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ธนาคารกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับหุ้นของธนาคารเป็นประกัน
- (๒) ถือหุ้นในสถาบันการเงินอื่น เว้นแต่
 - (ก) เป็นการได้มาจากการชำระหนี้หรือการประกันการให้ยืมเงิน แต่ต้องจำหน่ายภายในเวลาหกเดือนนับแต่วันที่ได้นำ
 - (ข) เป็นการได้มาเนื่องจากการประกอบธุรกิจอื่นที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี หรือ
 - (ค) เป็นการได้มาโดยได้รับผ่อนผันจากรัฐมนตรี ในการผ่อนผันนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้
- (๓) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่กรรมการของธนาคาร การกระทำความดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่กรรมการนั้นด้วย

- (ก) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่คู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ
- (ข) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก)

เป็นหุ้นส่วน

(ค) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น

(ง) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้น

(จ) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของธนาคาร

(ฉ) การรับรอง รับอาวัลหรือสอด้เข้าแก่หน้าในตั๋วเงินที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) หรือ (จ) เป็นผู้สั่งจ่ายหรือผู้ออกตั๋ว หรือผู้สลักหลัง

(ช) การประกันหนี้ใด ๆ ของกรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) หรือ (จ)

(๔) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นแก่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคารเป็นค่านายหน้า หรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องจากการกระทำหรือการประกอบธุรกิจใดๆ ของธนาคาร ทั้งนี้ นอกจากบำเหน็จ เงินเดือน รางวัล และเงินเพิ่มอย่างอื่นบรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ

มาตรา ๑๔ เมื่อปรากฏว่าการได้มาซึ่งหุ้นของธนาคารเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดถือหุ้นเกินจำนวนที่จะถือได้ตามมาตรา ๙ บุคคลนั้นจะยกเอาการถือหุ้นในส่วนที่เกินจำนวนดังกล่าวขึ้นยื่นต่อธนาคารมิได้ และธนาคารจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอย่างอื่นให้แก่บุคคลนั้นหรือให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นในส่วนที่เกินมิได้

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๔ ให้ธนาคารตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกคราวก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นและก่อนจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใดแล้วแจ้งผลการตรวจสอบต่อรัฐมนตรีตามรายการและภายในเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด และในกรณีที่พบว่าผู้ถือหุ้นรายใดถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๙ ให้ธนาคารแจ้งให้ผู้นั้นทราบ เพื่อดำเนินการจำหน่ายหุ้นที่เกินนั้นเสีย

หมวด ๓

การจัดการ

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย” มีจำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการเงินหรือการธนาคาร เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และเลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหกคนจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนา ด้านการบริหารการเงิน ด้านกฎหมาย ด้านการเงิน การธนาคารหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนซึ่งที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นมีมติเลือกให้เป็นกรรมการจำนวนห้าคน เป็นกรรมการคณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลใดซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการได้

การเลือกกรรมการผู้แทนผู้ถือหุ้นตาม (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของธนาคาร คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาแก่ธนาคารก็ได้

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ มีหน้าที่กำหนดข้อบังคับของธนาคารว่าด้วยกิจการต่างๆ ที่มีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และออกหนังสือชี้ชวนเพื่อเสนอขายหุ้น และกระทำหน้าที่และกิจการอื่นซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ริเริ่มจัดตั้งธนาคาร

ธนาคารจะแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

มาตรา ๑๘ ให้กรรมการตามมาตรา ๑๖ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการ ขึ้นใหม่แทน ทั้งนี้ โดยให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของธนาคารต่อไปเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่

การเลือกตั้งกรรมการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของธนาคาร และกรรมการที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๑๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) มรภาพหรือตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐
- (๔) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติให้ออก

ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อเลือกบุคคลซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ เข้าดำรงตำแหน่งแทน โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๐ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือเป็นเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๕) เป็นผู้มีมลทินมัวหมองว่าทุจริตในสถาบันการเงินใด หรือบริหารงานในสถาบันการเงินใด ผิดพลาดอย่างร้ายแรง

(๖) เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินอื่น

(๗) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียทางศีลธรรมอย่างร้ายแรง

(๘) เป็นผู้นับถือศาสนาอื่นที่ไม่ใช่ศาสนาพุทธโดยกำเนิด

มาตรา ๒๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๒ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและกำกับดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของธนาคารภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๒ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานและดำเนินการกิจการของธนาคาร

(๒) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง การเงิน ทรัพย์สินและการบัญชี รวมทั้งการตรวจสอบภายใน

(๓) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เงินตอบแทน และค่าใช้จ่าย

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณของธนาคาร

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนผู้จัดการ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับกับลักษณะต้องห้าม การประชุมและการมีส่วนได้เสียของคณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๔

ผู้จัดการ

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้จัดการหนึ่งคนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินการธนาคารหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารและให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการคนใดเป็นผู้จัดการก็ได้

ให้ผู้จัดการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของธนาคาร ทุกตำแหน่ง ในกิจการของธนาคารที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของธนาคาร และเพื่อการนี้ผู้จัดการ

จะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๗ ผู้จัดการต้องปฏิบัติงานเต็มเวลาให้แก่ธนาคาร ไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นใหญ่ หรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการในกิจการอื่นที่มีส่วนเกี่ยวเนื่องกับธนาคาร และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๒๘ ให้ผู้จัดการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๘ ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้ออก

เมื่อผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการหรือบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการ

หมวด ๕

การกำกับ การดำเนินงานและการควบคุม

มาตรา ๓๐ ให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๑ ให้ธนาคารดำรงเงินสดสำรองและดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและเงินให้ยืม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ให้คณะกรรมการจัดสรรเป็นเงินสำรองไว้ในกิจการของธนาคารไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

เมื่อเงินสำรองตามวรรคหนึ่งมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่านั้น คณะกรรมการจะงดการจัดสรรหรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

มาตรา ๓๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคาร เพื่อการนี้จะสั่งให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคาร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแล

หมวด ๖

การสอบบัญชีและรายงาน

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการสอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งแรก ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบจากที่ประชุม ผู้ถือหุ้นแต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อสอบบัญชีของธนาคารประจำปีบัญชีแรก

มาตรา ๓๕ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี ให้คณะกรรมการเสนอ
งบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองแล้วต่อที่ประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณา และให้
คณะกรรมการเสนอรายงานกิจการประจำปีของธนาคารต่อที่ประชุมสามัญประจำปีพร้อมกันด้วย
ให้รอบระยะเวลาบัญชีของธนาคารมีกำหนดหนึ่งปีตามปีปฏิทิน

มาตรา ๓๖ ให้ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชี
ได้รับรองแล้วต่อรัฐมนตรี เพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปีและให้เปิดเผยต่อ
สาธารณชนด้วย

หมวด ๗

การตรวจสอบ

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์
ลูกหนี้ และผู้ที่เกี่ยวข้องของธนาคาร เป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะก็ได้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต่อรัฐมนตรี ตามแบบที่รัฐมนตรี
กำหนด

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร ผู้สอบบัญชีของธนาคาร และผู้รวบรวม
หรือประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด มาให้ถ้อยคำเกี่ยวกับกิจการ
สินทรัพย์ และหนี้สินของธนาคาร ส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือหลักฐานอื่น

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของธนาคาร หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูล
ของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัตินี้ของธนาคาร

(๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี ในการออกคำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวจะต้อง
ระบุเหตุผลความจำเป็นและสิทธิของผู้ถูกยึดหรืออายัดนั้น

(๔) เข้าไปตรวจสอบฐานะหรือการดำเนินงานในสถานที่ประกอบธุรกิจของลูกหนี้ของธนาคาร
รวมทั้งสั่งให้ลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ส่งสำเนา หรือแสดงสมุดและบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือ
หลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินก็ได้เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าธนาคารกระทำการตาม
มาตรา ๑๓ (๓) และเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้หรือผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวมีส่วนร่วมในการกระทำ
ความผิดด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก
สะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคล
ที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดล่วงรู้กิจการของธนาคารเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่ง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การเปิดเผยตามหน้าที่ หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี
 - (๒) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
 - (๓) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของธนาคาร
 - (๔) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ หรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงิน
 - (๕) การเปิดเผยเมื่อได้รับความยินยอมจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลที่จะเปิดเผยนั้น
- เป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา ๔๑ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ธนาคารกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ธนาคารกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าพิสูจน์ได้ว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดจากการสั่งการ การกระทำการ หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา ๔๔ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารโดยทุจริต หลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จแก่ประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แก่ประชาชนทราบ และโดยการหลอกลวงดังกล่าวนี้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากประชาชนผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ประชาชนผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๕ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของธนาคารหรือบุคคลอื่น หรือซึ่งธนาคารหรือบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใดๆ โดยทุจริต จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของธนาคารหรือบุคคลนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๖ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ครอบครองทรัพย์สินซึ่งเป็นของธนาคารหรือบุคคลอื่น หรือซึ่งธนาคารหรือบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยเบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๗ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารเอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน ที่ธนาคารมีหน้าที่ดูแลหรือที่อยู่ในความครอบครองของธนาคาร ถ้าได้กระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น หรือประชาชนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๔๘ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร กระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่น อันเป็นการเสียหายแก่ธนาคารหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๙ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร กระทำหรือยินยอมให้กระทำการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ดัดทอน หรือปลอมบัญชี เอกสาร หรือหลักประกันของธนาคาร หรือที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร
 - (๒) ลงข้อความเท็จหรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของธนาคาร หรือ
 - (๓) ทำบัญชีไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง เพื่อลวงให้ธนาคารหรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ หรือลวงบุคคลใดๆ
- ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๐ เมื่อครบกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการพิจารณาสถานะทางการเงินของธนาคารเพื่อพิจารณาขายหุ้นซึ่งรัฐจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๗ (๑) และในกรณีที่คณะกรรมการมีมติให้ขายหุ้นให้นำเงินที่ได้จากการขายหุ้นส่งคลังเป็นเงินรายได้ของแผ่นดิน

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ ของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันการประกอบธุรกิจทางการเงินของธนาคารมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ แต่การดำเนินการของธนาคารโดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในการแสวงหากำไรและผลประโยชน์ทางการเงิน เป็น หลัก ดังนั้น เพื่อให้มีธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เป็นสถาบันทางการเงินที่เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริม และ ปลุกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม และปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และ ของชาติ สมควรจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทยตามแนวทางพุทธวิถีสืบ เพื่อเป็นกลไกส่งเสริม และ สนับสนุนการระดมเงินออมและการลงทุน อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ ของประเทศและสร้างเสริมศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรมควบคู่กันไป จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ. ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ กำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า “ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ. ” (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มี อำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่าง มาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้มีการจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทยและมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้ตั้ง สำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานผู้แทน ณ ที่ใด ภายใน หรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้สองพันล้านบาท แบ่งออกเป็น หุ้นสามัญ สองร้อยล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละสิบบาท ซึ่งต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่า อัตราร้อยละห้า สิบเอ็ด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการ ทั้งหมด ภายหลังที่ธนาคารได้มีผู้ถือหุ้น และได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามความในพระราชบัญญัตินี้ แล้ว ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดมาใช้บังคับแก่ธนาคารโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อ พระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๓๓)

๒.๔ กำหนดให้ธนาคารมีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจทางการเงินตามแนวทาง วิถีพุทธเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนประกอบกิจกรรมหรือดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักตามแนวทางพระพุทธศาสนา ในการส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรมและปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ ของส่วนรวมและของชาติ และห้ามมิให้ธนาคารกระทำการตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

๒.๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย มีจำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการเงิน

หรือการ ธนาคาร เป็นประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และเลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ มีกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหกคนจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนา ด้านการบริหารการเงิน ด้านกฎหมาย ด้านการเงิน การธนาคารหรือ ด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เป็นกรรมการ และผู้แทนซึ่งที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นมีมติเลือกให้เป็นกรรมการจำนวนห้าคน เป็นกรรมการ โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการ ขึ้นใหม่แทน ทั้งนี้ โดยให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของธนาคารต่อไปเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่ และกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและกำกับดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของธนาคารภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๒ รวมถึง ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานและดำเนินกิจการของธนาคาร ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง การเงิน ทรัพย์สินและการบัญชี รวมทั้งการตรวจสอบภายใน ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เงินตอบแทน และค่าใช้จ่าย พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณของธนาคาร แต่งตั้งและถอดถอนผู้จัดการ และปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๓)

๒.๖ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้จัดการหนึ่งคนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินการธนาคารหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคารเพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารและให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการคนใดเป็นผู้จัดการก็ได้ให้ผู้จัดการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน โดยให้ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของธนาคารทุกตำแหน่งในกิจการของธนาคารที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของธนาคาร และเพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘)

๒.๗ กำหนดให้ให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพัน ให้ ธนาคารดำรงเงินสดสำรองและดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและเงินให้ยืมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ให้คณะกรรมการจัดสรรเป็นเงินสำรองไว้ในกิจการของธนาคารไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ (ร่างมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒)

๒.๘ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคาร เพื่อการนี้จะสั่ง ให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคาร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแล (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๙ กำหนดให้คณะกรรมการสอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งแรก ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบจากที่ประชุม ผู้ถือหุ้น แต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อสอบบัญชีของ ธนาคารประจำปีบัญชีแรก และภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี ให้คณะกรรมการ เสนอบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองแล้วต่อที่ประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณา และให้ คณะกรรมการเสนอรายงานกิจการประจำปีของธนาคารต่อที่ประชุมสามัญประจำปีพร้อมกันด้วย โดยให้ ธนาคารรายงานกิจการประจำปี บดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้วต่อรัฐมนตรี เพื่อทราบ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปีและให้เปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย (ร่างมาตรา ๓๔ - มาตรา ๓๖)

๒.๑๐ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบกิจการ
สินทรัพย์ ลูกหนี้ และผู้ที่เกี่ยวข้องของธนาคาร เป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะก็ได้ โดยในการปฏิบัติหน้าที่
ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร ผู้สอบบัญชีของธนาคาร
และผู้รวบรวมหรือ ประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด มาให้ถ้อยคำ
เกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของธนาคาร ส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือหลักฐาน
อื่น เข้าไปใน สถานที่ประกอบธุรกิจของธนาคาร หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของธนาคารด้วย
เครื่อง คอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
ตลอดจน ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อ ประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี (ร่างมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

๒.๑๑ กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายในกรณีต่างๆ ซึ่งได้บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัติ นี้ (ร่างมาตรา ๔๐ - มาตรา ๔๔)

๒.๑๒ กำหนดให้เมื่อครบกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ให้คณะกรรมการ พิจารณาสถานะทางการเงินของธนาคารเพื่อพิจารณาขายหุ้นซึ่งรัฐจ่ายเป็นทุนประเดิม
ตามมาตรา ๗ (๑) และ ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติให้ขายหุ้นให้นำเงินที่ได้จากการขายหุ้นส่งคลังเป็นเงิน
รายได้ของแผ่นดิน (ร่าง มาตรา ๕๐)

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ.

(นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันการประกอบธุรกิจทางการเงินของธนาคารมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ แต่การดำเนินการของธนาคารโดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในการแสวงหากำไรและผลประโยชน์ทางการเงินเป็นหลัก ดังนั้น เพื่อให้มีธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เป็นสถาบันทางการเงินที่เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม และปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษามลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติ สมควรจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทยตามแนวทางพุทธวิถี ขึ้น เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและสนับสนุนการระดมเงินออมและการลงทุน อันจะเป็นการอำนวยประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และสร้างเสริมศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรมควบคู่กันไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้
กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
การประกอบธุรกิจสถาบันการเงินเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและส่งเสริมให้เกิดการระดมเงินออมและการลงทุน
ตามแนวทางพุทธวิถียังจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและสร้างเสริม
ศีลธรรม จริยธรรม และคุณธรรมควบคู่กันไป ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้
ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“ตราสารทางการเงิน” หมายความว่า

(๑) ตัวเงินคลัง

(๒) พันธบัตร

(๓) ตัวเงิน

(๔) หุ้น หุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิในหุ้นหรือหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้
หรือใบสำคัญแสดงการเข้าซื้อซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้

(๕) ใบสำคัญแสดงสิทธิในเงินปันผลจากตราสาร

(๖) ตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุนซึ่งผู้ประกอบกิจการ
จัดการลงทุนไม่ว่าในหรือนอกประเทศเป็นผู้ออก

(๗) ตราสารอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดด้วยความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

“เงินกองทุน” หมายความว่า ทุนที่ชำระแล้วซึ่งรวมทั้งส่วนล้มมูลค่าหุ้น ทุนสำรอง เงินสำรอง ที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรรแล้ว เงินสำรองจากการตีราคาหลักทรัพย์และ ทุนอื่นใดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๒) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(๓) บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

(๔) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๕) สถาบันการเงินอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“บัญชีบริจาคร” หมายความว่า บัญชีที่ธนาคารจัดตั้งขึ้นเพื่อบริจาครและรับดำเนินการบริจาคร ตามหลักการของพุทธศาสนา

“ผู้ถือหุ้น” หมายความว่า บุคคลธรรมดา คณะบุคคล นิติบุคคล วัดซึ่งจัดตั้งตามกฎหมาย ว่าด้วยคณะสงฆ์ และมูลนิธิหรือสมาคมซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมายไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“คณะที่ปรึกษา” หมายความว่า คณะที่ปรึกษาด้านธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ *มาตรา ๑ พระราชบัญญัติ*

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกกฎหมายกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งและเงินทุน

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งธนาคารขึ้นเรียกว่า “ธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย” และมีฐานะเป็น นิติบุคคล

มาตรา ๖ ให้ธนาคารตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจัดตั้ง สาขาหรือสำนักงานผู้แทน ณ ที่ใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้

การจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานผู้แทนตามวรรคหนึ่ง และการย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือ สำนักงานสาขาของธนาคาร จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๗ ให้กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้สองพันล้านบาท แบ่งออกเป็น หุ้นสามัญ สองร้อยล้านบาท มูลค่าหุ้นละสิบบาท โดย

(๑) ให้รัฐจ่ายเป็นทุนประเดิมจำนวนหนึ่งพันล้านบาท

(๒) ธนาคารขายหุ้นให้แก่บุคคลอื่นอีกจำนวนหนึ่งพันล้านบาท ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้

ในข้อบังคับของธนาคาร

การลดทุนของธนาคารต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อน และมีให้นำมาตรา ๑๓๙
วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับ

มาตรา ๘ เมื่อมีผู้เข้าซื้อซื้อหุ้นที่ระบุในมาตรา ๗ (๒) เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่า กึ่งหนึ่งของ
จำนวนหุ้นทั้งหมด และได้ชำระเงินเต็มมูลค่าแล้ว ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ นัดประชุมผู้ถือหุ้น
โดยไม่ชักช้า เพื่อปรึกษากิจการที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ และกิจการอื่นตามที่จำเป็น

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๗ ผู้ถือหุ้นจะถือหุ้นเกินกว่าหนึ่งแสนหุ้นมิได้ แต่ในกรณีที่มี
เหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคาร รัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันให้มีการถือหุ้นเป็นอย่างอื่น
โดยจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ด้วยก็ได้

หุ้นของธนาคารที่บุคคลหรือห้างหุ้นส่วนดังต่อไปนี้ถืออยู่ให้นับรวมเป็นหุ้นของบุคคลตาม
วรรคหนึ่งด้วย

- (๑) คู่สมรสของบุคคลตามวรรคหนึ่ง
- (๒) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลตามวรรคหนึ่ง
- (๓) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วน
- (๔) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วนจำพวก
ไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- (๕) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ
(๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) ถือหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- (๖) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ
(๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (๕) ถือหุ้นรวมกัน
เกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐ ธนาคารต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าอัตราร้อยละ
ห้าสิบเอ็ด และต้องมีการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด
แต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคาร รัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันให้มีจำนวนหุ้น
หรือกรรมการเป็นอย่างอื่นได้

มาตรา ๑๑ ภายหลังจากที่ธนาคารได้มีผู้ถือหุ้น และได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการ
ตามความในพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดมาใช้บังคับแก่ธนาคาร
โดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

วัตถุประสงค์

มาตรา ๑๒ ให้ธนาคารมีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจทางการเงินตามแนวทางวิधिพุทธ
เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนประกอบกิจกรรมหรือดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักตามแนวทางพระพุทธศาสนาในการ

ส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรมและปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติ และประกอบกิจการอื่น ดังต่อไปนี้

- (๑) รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้
- (๒) รับฝากเงินเพื่อการลงทุน
- (๓) ทำธุรกิจเงินตราต่างประเทศของธนาคาร
- (๔) ออก ขาย ซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดตราสารทางการเงินหรือรับโอนสิทธิเรียกร้องของผู้รับประโยชน์ในตราสารนั้น
- (๕) ให้ยืมหรือบริการทางการเงินในรูปแบบที่เป็นประเพณีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นในด้านธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ
- (๖) รับประกันความเสี่ยงในเชิงพาณิชย์ในการลงทุนของผู้ลงทุนไทยในต่างประเทศ
- (๗) เรียกเก็บส่วนลด ค่าธรรมเนียม และค่าบริการอื่นๆ อันเนื่องมาจากการให้กู้ยืมเงิน ซื้อ ซื้อลด รับช่วงซื้อลด การค้าประกัน และการให้บริการอื่น
- (๘) เป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ โดยได้รับค่านายหน้าหรือบำเหน็จเป็นการตอบแทนในทางการค้า
- (๙) เป็นนายหน้าหรือตัวแทนในการจัดหาเงินให้ยืมหรือเงินลงทุนให้แก่กิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรือการจัดการให้ยืมหรือการลงทุนแก่กิจการดังกล่าว
- (๑๐) กิจการอันพึงเป็นงานธนาคารตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง
- (๑๑) กิจการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ เกี่ยวเนื่อง หรือสนับสนุนในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี
- (๑๒) สนับสนุนงบประมาณและส่งเสริมการดำเนินกิจการของพระพุทธศาสนาทั้งในด้านการปกครองคณะสงฆ์ การศาสนศึกษา การศาสนสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การสาธารณสงเคราะห์ หรือการศาสนวิเทศ

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ธนาคารกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับหุ้นของธนาคารเป็นประกัน
- (๒) ถือหุ้นในสถาบันการเงินอื่น เว้นแต่
 - (ก) เป็นการได้มาจากการชำระหนี้หรือการประกันการให้ยืมเงิน แต่ต้องจำหน่ายภายในเวลาหกเดือนนับแต่วันที่ได้มา
 - (ข) เป็นการได้มาเนื่องจากการประกอบธุรกิจอื่นที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี หรือ
 - (ค) เป็นการได้มาโดยได้รับผ่อนผันจากรัฐมนตรี ในการผ่อนผันนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไปด้วยก็ได้
- (๓) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่กรรมการของธนาคาร การกระทำได้ต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่กรรมการนั้นด้วย
 - (ก) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่คู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ
 - (ข) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) เป็นหุ้นส่วน
 - (ค) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น

(ง) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้น

(จ) ร่วมลงทุนกับ หรือให้ยืมเงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของธนาคาร

(ฉ) การรับรอง รับอาวัลหรือสอดเข้าแก้หน้าในตั๋วเงินที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) หรือ (จ) เป็นผู้ส่งจ่ายหรือผู้ออกตัว หรือผู้สลักหลัง

(ช) การประกันหนี้ใด ๆ ของกรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) หรือ (จ)

(๔) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นแก่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคารเป็นค่านายหน้าหรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องจากการกระทำหรือการประกอบธุรกิจใดๆ ของธนาคาร ทั้งนี้ นอกจากบำเหน็จ เงินเดือน รางวัล และเงินเพิ่มอย่างอื่นบรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ

มาตรา ๑๔ เมื่อปรากฏว่าการได้มาซึ่งหุ้นของธนาคารเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดถือหุ้นเกินจำนวนที่จะถือได้ตามมาตรา ๙ บุคคลนั้นจะยกเอาการถือหุ้นในส่วนที่เกินจำนวนดังกล่าวขึ้นยื่นต่อธนาคารมิได้ และธนาคารจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอย่างอื่นให้แก่บุคคลนั้นหรือให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นในส่วนที่เกินมิได้

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๔ ให้ธนาคารตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกราวก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นและก่อนจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใดแล้วแจ้งผลการตรวจสอบต่อรัฐมนตรีตามรายการและภายในเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด และในกรณีที่พบว่าผู้ถือหุ้นรายใดถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๙ ให้ธนาคารแจ้งให้ผู้นั้นทราบเพื่อดำเนินการจำหน่ายหุ้นที่เกินนั้นเสีย

หมวด ๓

การจัดการ

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย” มีจำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการเงินหรือการธนาคาร เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และเลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหกคนจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนา ด้านการบริหารการเงิน ด้านกฎหมาย ด้านการเงิน การธนาคารหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนซึ่งที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นมีมติเลือกให้เป็นกรรมการจำนวนห้าคน เป็นกรรมการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลใดซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๒ ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการได้

การเลือกกรรมการผู้แทนผู้ถือหุ้นตาม (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของธนาคาร คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาแก่ธนาคารก็ได้

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ มีหน้าที่กำหนดข้อบังคับของธนาคารว่าด้วยกิจการต่าง ๆ ที่มีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และออกหนังสือชี้ชวนเพื่อเสนอขายหุ้น และกระทำการที่และกิจการอื่นซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ริเริ่มจัดตั้งธนาคาร

ธนาคารจะแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

มาตรา ๑๘ ให้กรรมการตามมาตรา ๑๖ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการ ขึ้นใหม่แทน ทั้งนี้ โดยให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของธนาคารต่อไปเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่

การเลือกตั้งกรรมการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของธนาคาร และกรรมการที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๑๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) มรภาพหรือตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐
- (๔) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติให้ออก

ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อเลือกบุคคลซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ เข้าดำรงตำแหน่งแทน โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๐ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือเป็นเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๕) เป็นผู้ที่มีมลทินมัวหมองว่าทุจริตในสถาบันการเงินใด หรือบริหารงานในสถาบันการเงินใด ผิดพลาดอย่างร้ายแรง

(๖) เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินอื่น

(๗) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียทางศีลธรรมอย่างร้ายแรง

(๘) เป็นผู้นับถือศาสนาอื่นที่ไม่ใช่ศาสนาพุทธโดยกำเนิด

มาตรา ๒๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๒ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและกำกับดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของธนาคารภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๒ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานและดำเนินกิจการของธนาคาร

(๒) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง การเงิน ทรัพย์สินและการบัญชี รวมทั้งการตรวจสอบภายใน

(๓) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เงินตอบแทน และค่าใช้จ่าย

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณของธนาคาร

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนผู้จัดการ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับกับลักษณะต้องห้ามการประชุมและการมีส่วนได้เสียของคณะที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๔

ผู้จัดการ

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้จัดการหนึ่งคนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินการธนาคารหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารและให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการคนใดเป็นผู้จัดการก็ได้

ให้ผู้จัดการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของธนาคาร ทุกตำแหน่งในกิจการของธนาคารที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของธนาคาร และเพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๗ ผู้จัดการต้องปฏิบัติงานเต็มเวลาให้แก่ธนาคาร ไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นใหญ่ หรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการในกิจการอื่นที่มีส่วนเกี่ยวเนื่องกับธนาคาร และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๒๘ ให้ผู้จัดการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๘ ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้ออก

เมื่อผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการหรือบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการ

หมวด ๕

การกำกับ การดำเนินงานและการควบคุม

มาตรา ๓๐ ให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๑ ให้ธนาคารดำรงเงินสดสำรองและดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและเงินให้ยืม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ให้คณะกรรมการจัดสรรเป็นเงินสำรองไว้ในกิจการของธนาคารไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

เมื่อเงินสำรองตามวรรคหนึ่งมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่านั้น คณะกรรมการจะงดการจัดสรรหรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

มาตรา ๓๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคาร เพื่อการนี้จะสั่งให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคาร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแล

หมวด ๖

การสอบบัญชีและรายงาน

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการสอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งแรก ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบจากที่ประชุม ผู้ถือหุ้นแต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อสอบบัญชีของธนาคารประจำปีบัญชีแรก

มาตรา ๓๕ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี ให้คณะกรรมการเสนองบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองแล้วต่อที่ประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณา และให้คณะกรรมการเสนอรายงานกิจการประจำปีของธนาคารต่อที่ประชุมสามัญประจำปีพร้อมกันด้วย
ให้รอบระยะเวลาบัญชีของธนาคารมีกำหนดหนึ่งปีตามปีปฏิทิน

มาตรา ๓๖ ให้ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้วต่อรัฐมนตรี เพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปีและให้เปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

หมวด ๗ การตรวจสอบ

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์ ลูกหนี้ และผู้ที่เกี่ยวข้องของธนาคาร เป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะก็ได้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต่อรัฐมนตรี ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร ผู้สอบบัญชีของธนาคาร และผู้รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด มาให้ถ้อยคำเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของธนาคาร ส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือหลักฐานอื่น

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของธนาคาร หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ของธนาคาร

(๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี ในการออกคำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวจะต้องระบุเหตุผลความจำเป็นและสิทธิของผู้ถูกยึดหรืออายัดนั้น

(๔) เข้าไปตรวจสอบฐานะหรือการดำเนินงานในสถานที่ประกอบธุรกิจของลูกหนี้ของธนาคาร รวมทั้งสั่งให้ลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ส่งสำเนา หรือแสดงสมุดและบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินก็ได้เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าธนาคารกระทำการตาม มาตรา ๑๓ (๓) และเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้หรือผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดล่วงรู้กิจการของธนาคารเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่ง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การเปิดเผยตามหน้าที่ หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี
 - (๒) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
 - (๓) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของธนาคาร
 - (๔) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ หรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงิน
 - (๕) การเปิดเผยเมื่อได้รับความยินยอมจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลที่จะเปิดเผยนั้น
- เป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา ๔๑ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ธนาคารกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ธนาคารกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าพิสูจน์ได้ว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดจากการสั่งการ การกระทำการ หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา ๔๔ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารโดยทุจริต หลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จแก่ประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แก่ประชาชนทราบ และโดยการหลอกลวงดังกล่าวนั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากประชาชนผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ประชาชนผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๕ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของธนาคารหรือบุคคลอื่น หรือซึ่งธนาคารหรือบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใดๆ โดยทุจริต จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของธนาคารหรือบุคคลนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๖ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ครอบครองทรัพย์สินซึ่งเป็นของธนาคารหรือบุคคลอื่น หรือซึ่งธนาคารหรือบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยเบียดบังเอาทรัพย์สิน

เป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๗ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารเอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน ที่ธนาคารมีหน้าที่ดูแลหรือที่อยู่ในความครอบครองของธนาคาร ถ้าได้กระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น หรือประชาชนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๔๘ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร กระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่น อันเป็นการเสียหายแก่ธนาคารหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๙ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร กระทำหรือยินยอมให้กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดทอน หรือปลอมบัญชี เอกสาร หรือหลักประกันของธนาคาร หรือที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร

(๒) ลงข้อความเท็จหรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของธนาคาร หรือ

(๓) ทำบัญชีไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง เพื่อลวงให้ธนาคารหรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ หรือลวงบุคคลใดๆ

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๐ เมื่อครบกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการพิจารณาสถานะทางการเงินของธนาคารเพื่อพิจารณาขายหุ้นซึ่งรัฐจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๗ (๑) และในกรณีที่คณะกรรมการมีมติให้ขายหุ้นให้นำเงินที่ได้จากการขายหุ้นส่งคลังเป็นเงินรายได้ของแผ่นดิน

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ ของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันการประกอบธุรกิจทางการเงินของธนาคารมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ แต่การดำเนินการของธนาคารโดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในการแสวงหากำไรและผลประโยชน์ทางการเงิน เป็น หลัก ดังนั้น เพื่อให้มีธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เป็นสถาบันทางการเงินที่เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริม และ ปลุกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม และปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และ ของชาติ สมควรจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทยตามแนวทางพุทธวิถีสืบ เพื่อเป็นกลไกส่งเสริม และ สนับสนุนการระดมเงินออมและการลงทุน อันจะเป็นการอำนวยประโยชน์ต่อการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ ของประเทศและสร้างเสริมศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรมควบคู่กันไป จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ. ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้
๒.๑ กำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า “ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย พ.ศ. ”

(ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้มีการจัดตั้งธนาคารพุทธแห่งประเทศไทยและมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้ตั้ง สำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานผู้แทน ณ ที่ใด ภายใน หรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้สองพันล้านบาท แบ่งออกเป็น ห้าแสนหุ้น สองร้อยล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละสิบบาท ซึ่งต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่า อัตราร้อยละห้า สิบเอ็ด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด ภายหลังที่ธนาคารได้มีผู้ถือหุ้น และได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามความในพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทมหาชนมาใช้บังคับแก่ธนาคารโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อ พระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๓๓)

๒.๔ กำหนดให้ธนาคารมีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจทางการเงินตามแนวทาง วิถีพุทธเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนประกอบกิจกรรมหรือดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักตามแนวทางพระพุทธศาสนา ในการส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรมและปลูกจิตสำนึกให้รู้รักษาผลประโยชน์ ของส่วนรวมและของชาติ และห้ามมิให้ธนาคารกระทำการตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

๒.๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการธนาคารพุทธแห่งประเทศไทย มีจำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการเงิน

หรือการ ธนาคาร เป็นประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และเลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ มีกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหกคนจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนา ด้านการบริหารการเงิน ด้านกฎหมาย ด้านการเงิน การธนาคารหรือ ด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เป็นกรรมการ และผู้แทนซึ่งที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นมีมติเลือกให้เป็นกรรมการจำนวนห้าคน เป็นกรรมการ โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการ ขึ้นใหม่แทน ทั้งนี้ โดยให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของธนาคารต่อไปเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่ และกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและกำกับดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของธนาคารภายในขอบ วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๒ รวมถึง ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานและดำเนินกิจการของธนาคาร ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง การเงิน ทรัพย์สินและการบัญชี รวมทั้งการตรวจสอบภายใน ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เงินตอบแทน และค่าใช้จ่าย พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณของธนาคาร แต่งตั้งและถอดถอนผู้จัดการ และปฏิบัติการอื่นใด เพื่อให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๓)

๒.๖ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้จัดการหนึ่งคนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินการธนาคารหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคารเพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารและให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการคนใดเป็นผู้จัดการก็ได้ให้ผู้จัดการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน โดยให้ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของธนาคารทุกตำแหน่งในกิจการของธนาคารที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของธนาคาร และเพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘)

๒.๗ กำหนดให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพัน ให้ ธนาคารดำรงเงินสดสำรองและดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและเงินให้ยืมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ให้คณะกรรมการจัดสรรเป็นเงินสำรองไว้ในกิจการของธนาคารไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ (ร่างมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒)

๒.๘ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคาร เพื่อการนี้จะสั่ง ให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคาร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแล (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๙ กำหนดให้คณะกรรมการสอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ในการประชุมผู้ถือหุ้น ครั้งแรก ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบจากที่ประชุม ผู้ถือหุ้น แต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อสอบบัญชีของ ธนาคารประจำปีบัญชีแรก และภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี ให้คณะกรรมการ เสนอบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองแล้วต่อที่ประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณา และให้ คณะกรรมการเสนอรายงานกิจการประจำปีของธนาคารต่อที่ประชุมสามัญประจำปีพร้อมกันด้วย โดยให้ ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้วต่อรัฐมนตรี เพื่อทราบ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปีและให้เปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย (ร่างมาตรา ๓๔ - มาตรา ๓๖)

๒.๑๐ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบกิจการสินทรัพย์ ลูกหนี้ และผู้ที่เกี่ยวข้องของธนาคาร เป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะก็ได้ โดยในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร ผู้สอบบัญชีของธนาคาร และผู้รวบรวมหรือ ประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด มาให้ถ้อยคำเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของธนาคาร ส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือหลักฐานอื่นเข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของธนาคาร หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจน ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี (ร่างมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

๒.๑๑ กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายในกรณีต่างๆ ซึ่งได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๐ - มาตรา ๔๔)

๒.๑๒ กำหนดให้เมื่อครบกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการ พิจารณาสถานะทางการเงินของธนาคารเพื่อพิจารณาขายหุ้นซึ่งรัฐจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๗ (๑) และ ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติให้ขายหุ้นให้นำเงินที่ได้จากการขายหุ้นส่งคลังเป็นเงินรายได้ของแผ่นดิน (ร่าง มาตรา ๕๐)
